

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

"ФАРСА" ПРЕТВОРЕ ПИРОВА ПОБЕДА

Случајот "Раштански лозја" конечно доби првичен судски епилог - онаков како што и почна, полн со емоции и радост, само што сега улогите беа сменети, пресудата беше во корист на обвинетите. Александар Цветков, Горан Стојков, Митко Кикереков и Бобан Утковски се ослободени поради недостаток на докази и по едногодишниот притвор тие се наоѓаат на слобода.

Овој контроверзен и по многу нешта комплексен и сложен правен случај беше отворен во времето на Хари Костов, додека тој беше прв човек на МВР, а против посочените лица покрена обвинение поради сомневање дека, наводно на 2 март 2002 година, во месноста "Раштански лозја", покрај Скопје, тие извршиле убиство со умисла на седум странски државјани. Нивното апсење тогаш претставуваше фантастичен медиумски спектакл, кој беше без преседан и ги сокри вистинските мотиви за покренување на обвинението. Сè се одвиваше под превезот на тајните, покриено со низа правни и политички недоречености, кои можат да фрлат "дебела" сенка врз демократијата во Република Македонија.

Одлуката на Судот, поточно на судијката Славица Попчевска, која постојано беше под притисок на јавноста, но и на политичките моќници, претставува логична последица на настаните, кои водеа

кон ослободителна пресуда, обвинението падна во вода затоа што аргументите одеа на страната на притворените.

За момент е вратена вербата во македонското судство, што не значи дека тоа целосно е дистанцирано од политиката и од движењата во државава. Премногу заткулисни работи се случуваа за време на нивното притворање, а и потоа. Но, она што првично треба да се одбележи е дека трезвеноста проработи во вистинско време, бидејќи постоеше голема опасност разнишаната доверба во правосудството да ги збрише кривките граници на толеран-

"Ова е храбра одлука на Судот. Тоа е победа за Македонија", изјави Александар Цветков, излегувајќи на слобода од капијата на Истражниот затвор "Скопје".

"Ова е голема светлина во овој мрак кој нè опкружува. Им благодарам на сите", изјави Александар Тортевски, адвокат на Горан Стојков.

"Овој Суд докажа дека во Македонија има правна држава", рече Вулнет Прешова, адвокат на Александар Цветков.

"Машка е пресудава, но е за Македонија и потврди дека во Македонија има судство, има правда", изјави Милорад Мартиновски, адвокат на Александар Цветков.

ција и на политичка стабилност во земјава. Постоеше реална шанса повторно да се разбуди заспаниот вулкан на страстите, која можеше да нè доведе до безмилосно дереце на меѓусебна национална поделба. Така, растргнати меѓу доживеаните семејни емоции и моќта за свесно и елоквентно расудување, ни претстојат низа непредвидливи политички и судски настани. Случајот тука не се затвора, туку уште повеќе ќе навлегува во македонскиот лавиринт. Дури сега ни претстои битката за честа и за вистината, бидејќи во меѓувреме беа прекршени низа човекови права и сло-

боди, кои јасно се определени во Уставот на РМ, а тие права не може никој да ги санкционира и да си ги толкува како што сака или прилега.

ПАПАЗЈАНИЈА

Овој судски процес влегува во анализите на македонското правосудство, бидејќи покрај тоа што претставуваше предизвик за фелата, тој донесе и горчина за душата на судијата, но и опасност да потпадне под влијание на разновидни притисоци, како од страна на власта, така и од страна на јавноста, односно во име на обвинетите. Сепак, правдата победи затоа што аргументите беа ништовни - слабо поткрепени со докази. Тие се засноваа на дискутабилни изјави на дел од учесниците во акцијата и врз фамозното ЦЕ-ДЕ, кое подоцна стана синоним за политичко устоличување на "банкарот", чии амбиции всушност ги криеја вистинските мотиви за неговиот излет во политиката. Во овој момент таа добро одмерена екскурзија скапо го чини угледот на полицијата и на обвинителството, како државни институции. Kontraаргументите на адвокатите на обвинетите ја дезавуираа и исмејаја нивната работа и на тој начин им дадоа храна, своевидна поткрепа на ин-

МАВТАЊЕ СО ДИСКЕТА

Лидерот на Либерална партија, Стојан Андов смета дека за објективните луѓе кои ги следеа настаните одлуката е очекувана.

мавташе со дискета и кога однапред беа прогласени за виновници", оцени Андов.

"Обвинението очигледно содржеше многу конструкции, политички желби и мистења. Ова е знак дека Судот собра храброст да ги издржи и да ги отфрли политички инспирираните притисоци. Инаку, овде во Собранието од собраниската говорница на луѓето им беше донесена една поинаква пресуда, кога се

формациите, дека всушност целиот случај е исконструиран за да се одведе Бошкоски во Хаг, кој како што сега стојат работите претставува "колateralна штета" на вистината, која мора да се бара во Македонија, но и пошироко во регионот.

Во текот на судската постапка, на вага се ставија доказите на обвинителството, но и на обвинетите кои постојано тврдеа дека полицијата и нивните разузнавачки служби користат слични методи како и странските информативни агенции, само затоа за да го

овој момент иницијаторот на судската разврска сам себе си да си суди или политички пресудува, бидејќи актерот и дел од покренувачите на драмата се надвор од театарската сцена и на маргините на општеството лесно им е да даваат изјави од типот "не сум надлежен да коментирам одлуки на Судот".

Колку чинеше целата постапка и колку државата ќе треба да им исплати на чет-

УРНИСУВАЊЕ

Зошто падна предметот? Јавното обвинителство настапи премногу цинично, самобендисано и самоуверено во исходот од судската постапка. Тоа тврдеше дека располага со докази, кои укажуваат за нивна наводна инволвираност во случајот "Раштански лозја". Но, целото обвинение кое се засноваше врз изјавите на лицата, кои го снимале тоа

Целата приказна доби друг тек оној момент кога сведокот-возачот Стое Пандиловски ги урниса тврдењата на обвинителството. Тој не само што не можеше да ги препознае убиените, туку за лицата од фотографиите даде сосема друг опис. Истовремено, дополнителен проблем за сведоците на Обвинителството беа и торбите, кои постојано се вртеа во круг како докази во судницата дека биле во полициското возило. Секој од понудените сведоци од страна на обвинителството говореа за некакви торби, но ретко кој од нив успеаше да потврди дека на фотографиите станува збор за истите кои беа посочувани. Втор проблем беше и содржината на предметните торби. Дел од сведоците тврдеа дека во нив имало автоматски пушки, а други дека во нив биле ставени бомби и експлозив итн. Токму овие изјави одеа во прилог на обвинетите и на нивните бранители, кои со вкрстени прашања уште повеќе ги збунуваа повиканите сведоци.

На пример, за потсетување, за време на сведочењата на Јованчевски и на Најдов, Горан Стојков рече дека не само што се различни, туку и не ја говорат вистината. Оттаму мошне тешко е да се одговори на прашањето кој загуби, а кој победи. Единствено врз последниот факт може да се даде првична оценка дека како морални победници излегоа обвинетите, бидејќи многу долго беа држени во притвор, без можност да се бранат од слобода, иако за нивното ослободување беа давани високи парични гаранции и хипотеки врз недвижен имот.

Овој предмет сè уште ќе се провлекува низ судските кулоари, бидејќи обвинителството најави жалба на пресудата на Судот, но ако подлабоко се анализира случајот, најбитно е да се одговори на прашањето дали одредени структури им се заканувале на обвинетите, а уште повеќе дали во предистражната постапка имало такво нешто и со каква заднина тоа се правело со сведоците. Или, дали ова е инструиран случај - скандал, кој всушност бил организиран за некоја друга намена да се дискредитира друга личност или политичка организација.

НА ВО

проверат непријателот или да го испитаат пулсот во соработка со надворешните разузнавачки служби, кои дејствуваат на територијата на Македонија. Затоа аргументите не одеа во прилог на тврдењата на полицијата и на обвинителството, кое се фати за црвчето за да го фати крапот.

Епилогот од случајот "Раштански лозја" трае речиси цела една година, од времето кога притворените во "Шутка" ја чекаа својата Пирова победа, сè до оној момент кога судскиот процес заврши со ослободителна пресуда за четворицата обвинети. Постапката пред Основниот суд Скопје 2 Скопје траеше половина година, а за тоа време имаше дваесетина судски рочишта исполнети со неизвесности и со исчезнувања од одлуки, кои се однесуваа на барањата на обвинетите. Притоа, продефилираа низа сведоци, кои беа предложени и од обвинителството и од страна на одбраната.

Сега аналитичарите, правниците по кривично право, па дури и криминолозите ќе имаат полни раце работа, бидејќи тие ќе мораат да дадат одговор на прашањето кој во име на државата ќе даде отчет за целокупната папазјанија. Дали полицијата и обвинителството ја утнаа работата, односно дали некој од покренувачите на истрагата ќе сноси одговорност или некоја друга правна или политичка консеквенца? Може ли во

СПОМЕНИ ОД ПРОСЛАВАТА НА ДЕНОТ НА ПОЛИЦИЈАТА. ДЕНЕС ЕДЕН ИЗЛЕЗЕ ОД ЗАТВОР ДРУГ Е ВО АПС ВО ХАГ. ЗОШТО?!

ЗАКОНИТА ПОСТАПКА

Портпаролот на СДСМ, Борис Кондарко, истакна дека судската власт мора да работи независно и самостојно и оти судската одлука треба да се почитува.

"Ние во СДСМ уште од почетокот бевме многу внимателни и апелиравме да нема политизација на судскиот процес. Смеслата на владеењето на правото е судската власт да биде независна, да донесува одлуки во законита постапка, по свое убедување и врз основа на докази. Додека трае судскиот процес не треба да се мешаат со своето влијание ниту извршната, ниту законодавната власт, ниту политичарите со своите изјави", рече Кондарко.

ворицата обвинети за времето кое го минале во притвор, ова се прашања кои и не се толку битни, но најверојатно ќе треба да бидат одговорени пред лицето на правдата. Во меѓувреме, случајот сè уште ќе ја возбуждува јавноста со пикантерии од типот "без вина миновни", бидејќи уште долго ќе се провлекува низ правосудството, сè додека случајот не биде затворен и кога има можност слободно да се коментира, разгледува и темелно проучува.

ЦЕ-ДЕ на албански јазик, на двајца учесници во настанот од 2 март 2002 година, и на еден возач, падна во вода под контроверзните соочувања со лицето на правдата. Сведочењето на Горан Јованчевски и Николче Најдов не дадоа доволна гаранција за успех во судењето, бидејќи само сведокот Најдов даде "некаков сличен одговор" на поставените прашања, а кои се однесуваа на неговата изјава во врска со настанот од пред две ипол години.